

ประมวลศึกษา

อันเป็นที่รวบรวมกฎข้อบังคับระเบียบการของกระทรวงศึกษาธิการ

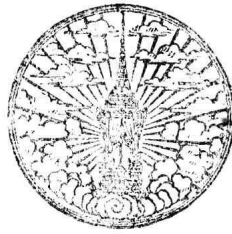
ภาค ๒

หลักสูตร

หลักสูตรสามัญศึกษา

(ออกวันที่ ๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๖๔)

ศส 02
.7/464ป
พ 1

ประมวลึกษา

อันเป็นทรวบรมกฏข้อบังคับระเบียบการของกระทรวงศึกษาธิการ

ภาค ๒

หลักสูตร

หลักสูตรสามัญศึกษา

(ออกวันที่ ๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๖๔)

บัญชีเรื่อง

	หน้า
หลักสูตรประถมศึกษา (ชาย) สำหรับแบ่งเรียน ๔ หรือ ๕ ปี	๑๔
(ก) วิชาที่บังคับให้สอน	๑๔
วิชาสามัญ	๑๔
วิชาวิสามัญ	๒๔
(ข) วิชาที่ไม่บังคับให้สอน	๒๖
อัตราเวลาเรียนชั้นประถมศึกษา (ชาย)	๒๘
หลักสูตรประถมศึกษา (หญิง) สำหรับแบ่งเรียน ๓ ปี	๒๘
วิชาสามัญ	๒๘
วิชาวิสามัญ	๒๘
อัตราเวลาเรียนชั้นประถมศึกษา (หญิง)	๒๘
หลักสูตรมัธยมศึกษา (ชาย) สำหรับแบ่งเรียนเฉพาะ ๓ ปีตอนต้น	๓๑
(ก) วิชาที่บังคับให้สอน	๓๑
(ข) วิชาที่ไม่บังคับให้สอน	๔๒
อัตราเวลาเรียนชั้นมัธยมศึกษา (ชาย) ตอนต้น	๔๓
หลักสูตรมัธยมศึกษา (หญิง) สำหรับแบ่งเรียน ๓ ปีตอนต้น	๔๔
อัตราเวลาเรียนชั้นมัธยมศึกษา (หญิง) ตอนต้น	๔๘
หลักสูตรมัธยมศึกษา (ชาย) สำหรับแบ่งเรียน ๓ ปีตอนกลาง	๔๘
อัตราเวลาเรียนชั้นมัธยมศึกษา (ชาย) ตอนกลาง	๖๔
หลักสูตรมัธยมศึกษา (หญิง) สำหรับแบ่งเรียน ๓ ปีตอนปลาย	๖๕
อัตราเวลาเรียนชั้นมัธยมศึกษา (หญิง) ตอนปลาย	๖๗
หลักสูตรมัธยมศึกษา (ชาย) สำหรับแบ่งเรียน ๒ ปีตอนปลาย	๖๘
อัตราเวลาเรียนชั้นมัธยมศึกษา (ชาย) ตอนปลาย	๗๗

หลักสูตรประถมศึกษา (ชาย) สำหรับแบ่งเรียน ๔ หรือ ๕ ปี

(ก) วิชาที่บังคับให้สอน

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้สอนวิชานี้	รายการที่ต้องสอน
วิชาสามัญ		
๑. จรรยา	ให้เป็นการก่อกำเนิดอัธยาศัยใจคอ ฝึกหัดให้เป็นคนมีนิสัยดีอันดี เพื่อไต่ชนจะได้เป็นพลเมืองดี รู้จักแสวงหาอาชีพในทางชอบ การฝึกสอนนั้น ไม่ใช่แต่สอนให้รู้แล้วเลิกแต่รู้ไม่ประพฤติให้เป็นไปตามรู้ ต้องฝึกให้ประพฤติได้จริง ๆ จึงจะครบองค์ของการฝึกสอน ความสำเร็จของการสอน จรรยาขึ้นอยู่กับประพฤติได้ ไม่ใช่อยู่ที่เป็นแต่รู้	๑. ให้มีนิสัย ซื่อตรง และจริงในการงานทั้งปวง ๒. มีจิตศรัทธา เชื่อมั่น คิด ถึง ประโยชน์ของหมู่คณะ มากกว่า ประโยชน์ของบุคคล หรือ ประโยชน์ของตน ๓. มีใจจงอาจกล้าหาญ แต่อ่อนน้อมสุภาพเรียบร้อย ๔. กตัญญู กตเวที รู้คุณบิดามารดาครูอาจารย์ พระมหากษัตริย์ และผู้อื่น ตลอดจนถึงหมู่คณะและบ้านเมือง รักและพยายาม

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้สอนวิชานี้	รายการที่ต้องสอน
		ดั่งองค์คุณผู้มั่งคั่งตลอดจน คิดช่วยทูล บำรุง หมั่น คณะ และชาติบ้านเมืองให้เจริญ ๕. มีชัยศักดิ์ คือพอดดีไม่ ดุร้าย ดุร้าย และไม่ ตระหนี่ ในส่วนการใช้จ่าย รู้จัก ขอมจ่ายแต่ที่ควรและเท่าที่ ควร ในส่วนการต้องเสีย ไม่ โทก รู้ยอมในการ เสีย ๖. เพียร ขยันทำงาน ทำประโยชน์ทดแทนสมบัติ ของโลก ซึ่งตนต้องกิน และ ใช้ให้หมดเบียดเบียนไป ทำ คนให้เป็น ประ โยชน์ อยู่ เสมอ ไม่ปล่อยเวลาและ อายุให้เบียดเบียนไป โดยหา ประโยชน์มิได้

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้สอนวิชานี้	รายการที่ต้องสอน
๒. ภาษาไทย	หนังสือ <u>เพียงให้รู้จัก</u> ใช้ คืออ่านเขียนสำหรับ ทำกิจธุระของตนให้สำเร็จ ประโยชน์ได้ <u>ภาษาให้สามารถแสดง</u> ความประสงค์ของตนเรียบ เรียงเป็นคำพูด หรือ เขียน ลงเป็น หนังสือ ให้ใดเพื่อ ถ้อยกะทงความเหตุผลอัน ปลาดายให้คนอื่นเข้าใจได้ ถูกต้อง กับประสงค์ให้วิชาหนังสือ สิ่งนี้ได้เรียนแล้วนั้น เป็น	วิธีสอน ควร อาศัย พระ คำฉันท์ และ พระบรมราโช วาท ปลุกใจ เตือน ป้ำ เป็น เครื่องชักจูง ให้อ่านเขียนได้ถูกต้อง เล่มจบแบบเรียนเร็วเล่ม ๑ หรือประถม ก กา จบเล่ม หรือแบบเรียนอื่น ๆ อัน เทียบได้เพียงนี้ การ อ่าน ออกเสียงนั้น ให้อ่านอย่างเสียงพูด แต่ ระวังให้ชัดอักขระและถ้อย คำ ให้ผู้ฟัง ๆ เข้าใจได้ ความ กับอีกอย่างหนึ่ง ให้อ่านในใจจำเนื้อ ความ ที่อ่านนั้นได้ด้วย ต้องใช้ แบบ สอน อ่านง่าย ๆ ที่ เหมาะแก่ชั้นนอกไม่ต่ำกว่า

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้สอนวิชา	รายการที่ต้องสอน
	เครื่อง ทำให้ปัญหา ตก ให้ และ เกิด ความ รู้ กว้าง ขวาง ยิ่ง ขึ้น ไป ใน ภาย หน้า โดย ถิ่น เอา หนึ่ง ล้อ และ การ อ่าน เป็น คุรุ ด้ ไป	ชั้น ๓ เดิม แบบ สอน อ่าน นั้น ๆ ต้อง เด็ก แตก ที่ ปราศ จาก โทษ คือ อย่า ให้ เป็น เรื่อง ซึ่ง จะ พา ให้ ใจ เด็ก เสีย หรือ ที่ จะ โน้ม ดัน ตาม เด็ก ให้ ไป หา ทาง ผิด หรือ ที่ จะ ชัก ให้ เกิด ความ เบื่อ หน่าย ใน การ อ่าน หนึ่ง ล้อ การ เขียน นั้น ต้อง หัก ดाय มือ ให้ เขียน เรียบ ไป แต่ แรก ไม่ว่า หัด หรือ บรรจง ทั้ง ต้อง ให้ สะอาด และ ไม่ ตก หล่น แต่ ห้าม มิ ให้ หัด เขียน อย่าง ดัดจริต เช่น ให้ ตัว โย้ ไป ช้าง หน้า และ ดาก หาง ยาว เพื่อย เกิน ล้วน จน รก รุงรัง ส่วน ตัว สะกด นั้น ใน คำ ดำ ัญ ที่ ไม่ ยาก ให้ เขียน ได้ ฤๅ ต้อง

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้อ่อนวิชา	รายการที่ต้องสอน
๓. เศษ	เพื่อให้สามารถคำนวณ กิจการที่ง่าย ๆ อันต้องใช้ กันอยู่ตามบ้านเรือน มี ทำบัญชีเงินหรือคิด ราคา ของเป็น ต้น ให้สำเร็จ ประโยชน์และให้พอใช้ ใน การค้าขายแลกเปลี่ยนอย่าง ง่าย ๆ ได้ กับให้เป็นเครื่องฝึกหัด ความคิดให้เฉียบแหลมรวดเร็ว ขึ้นด้วย	การแต่งนั้นให้สามารถ เล่าเรื่องใด ๆ ซึ่งไม่ยากนัก ด้วยพูดและด้วยเขียน ใช้ ถ้อยคำให้ถูกต้อง ใช้ ประโยคอย่างง่าย ๆ อย่าให้ ซับซ้อนวนเวียน ให้ผู้ฟัง เข้าใจได้ชัดเจน ก. จำสูตร ทั้ง ๑๒ แม้ หรือมากกว่านั้นให้สนใจ จำมาตราบาง อย่างที่ ต้อง ใช้อยู่ตามธรรมดา ข. คิดโจทย์ บวก ลบ คูณ หารในใจอย่างง่าย ๆ และตอบปากเปล่าได้รวดเร็ว จำนวนเพียงภายใน ๒๕ ค. ทำเศษ บวก ลบ คูณ กับหารยาวหารสั้นได้ จำนวนเลขไม่สู้มากนัก

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้อ่านนิทาน	รายการที่ควรสอน
๔. ความรู้เรื่อง เมืองไทย	เพื่อให้รู้จักบ้านเมือง ของตัวเองว่า เป็นอย่างไร ในจึงได้ ตั้งหลักฐานเป็น ปักแผ่นแน่นอนหนาขึ้นได้ เพื่อ จะได้เกิดความรักชาติบ้าน เมือง และคิดบำรุงชาติ	ง. บอกและตอบคุณหา มาตราเงิน และ มาตรา เม ตริกอย่างง่าย ๆ เช่นกับ มาตราวัดมาตราชั่ง ขอมให้ ใช้ถักคิดแทนได้ วิธีสอนให้พูดเป็นโจทย์ ได้ความถูกต้อง ตามความ เป็นจริงทั้งสิ้น จ. ทำบัญชีการค้าขาย อย่างง่าย ๆ ทำใบสำคัญ รับเงินและรายการ รับ และ ส่งของ ก. ให้รู้ วิชาภูมิศาสตร์ พอเป็น การ เปิดหู เปิดตา กับ ภูมิศาสตร์ ดยามพอ เข้าใจพงศาวดาร ของ ประ เทศสยาม ทั้งสมัยใหม่ และสมัยเก่า

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้สอนวิชานี้	รายการที่ต้องสอน
	บ้านเมืองโดยตั้ง ตัวไว้ให้ เป็นพดเมืองด	ข. ให้รู้พงศาวดารโดย ย่อของชาติไทยว่า เดิมสืบ กันมาแต่ไหน รวบรวมกัน เข้าอย่างไร ต้องแข่งขันสู้ รบกับใครบ้าง แล้วเปลี่ยน มาโดยลำดับเวลา จนถึง ดงเป็นหลักฐานดัง ปราบกฏ ในทุกวันนี้อย่างไร ค. ให้รู้จักวิธปกครอง บ้านเมืองในเขตแดนแต่โดย สังเขป คือรู้ว่าพระเจ้า แผ่นดินคืออะไร กระทรวง มหาดไทย กระทรวงนคร บาลมีไว้ทำไม โรงศาลมี ทำไม ทหารมีไว้ทำไม โรงเรียนมีไว้ทำไม สมุห เทศาภิบาล ผู้ว่าราชการ จังหวัด นายอำเภอ กำนัน

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้นิพนธ์	รายการที่ต้องสอน
๕. การรักษาดู	เพื่อให้รู้จักปฏิบัติตน ให้เป็นคนมีร่างกายแข็งแรง และรักษาชีวิตให้เป็นไป โดยสุขสวัสดิ์สืบยาว	ผู้ใหญ่นบ้าน คืออะไร ราช ฏร จะต้อง เชื่อ ฟัง คำของ หัวหน้า เหล่านี้ที่รวมเรียก ว่า เทศาภิบาล อย่างไร ดังนี้เป็นคน หัวข้อทั้ง ๓ แผนกเหล่านี้ ต้องสอนให้ผู้เรียนเข้าใจ และได้ความรู้ว่า ทำไม ประเทศสยามจึงคงเป็น ชาติบ้านเมืองที่ดำรงอยู่ได้ เพื่อจะได้ผลสำเร็จ ดังที่ กล่าวไว้ในความมุ่งหมาย ของการสอน อย่าให้ ผู้เรียนเบื่อหน่าย เพราะ ต้อง ใช้ความจำมากนัก ก. ให้รู้จักสิ่งจำเป็น สำหรับเลี้ยงร่างกาย ได้ แก่อาหาร ที่เรา บริโภค อากาศที่เราหายใจ การ

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้สอนวิชานี้	รายการที่ต้องสอน
	การฝึกสอนวิชานี้ ไม่ใช้แต่เพียงสอนให้รู้ไว้เท่านั้น ต้องให้หัดปฏิบัติจนเป็นประโยชน์แก่ตน ซึ่งต้องฝึกให้เคย ไปเสียแต่เด็ก ๆ	ออกแรงสำหรับรักษาความปรกติของร่างกาย และประพฤติดนแต่ในทางที่เป็นคุณแก่ร่างกาย และ ปราศจากโทษ ข. ให้รู้จัก สุขาภิบาลแห่ง การ กิน อยู่ ตลอดจน เครื่อง ใช้อย่าง เรียบร้อย อาศัยนั้น เพื่อป้องกันตน และหมั่นคณะให้ปราศ จาก ความไข้เจ็บ ค. ให้รู้จักส่วนของร่างกายบางอย่างที่สำคัญ เช่น คับ ปอด หัวใจ เลือด และเนื้อเป็นต้น ว่ามีหน้าที่อย่างไร พอเป็นเครื่องช่วยให้ปฏิบัติร่างกายถูกต้อง

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้อ่านวิชานี้	รายการที่ต้องสอน
๖. วาดเขียน	เพื่อหัดความสังเกตและ ให้รู้จักแสดงความรู้สึก ของคนด้วยรูปเขียน	หัดเขียนรูปจากของจริง จะใช้แบบบ้างก็ได้ ให้ เหมาะแก่ความรู้ของเด็ก และให้ยากขึ้นเป็นลำดับ
๗. วิชาดูกล	เพื่อให้เกิด ฝีมือ และ ความรู้ ในกิจ ธุระ ดำเนิน ซึ่งทุกคน ควรจะ ดำเนิน จะ ได้รักษาตัวให้รอดพ้นจาก อันตราย และความยาก ลำ บากต่าง ๆ เมื่อถึงคราว เข้าที่ก้นดาร์	หัดวิชาดูกล ให้เกิด ฝีมือ และความว่องไวไหว พริบ ดน คอ ๑. การปฏิบัติเตงตน เช่น หุงต้มอาหาร เย็บชุด เครื่องนุ่งห่ม ทำที่ปักอาศัย สำหรับตนเองในที่ ก้นดาร์ เป็นต้น ๒. ช่วยเหลือ ผู้อื่น ให้ พ้นอันตราย เช่น เมื่อถูก บาดเจ็บเป็นต้น ๓. ให้ฉลาดในการสังเกต และสำรวจทาง ไม่หลง ทางในเวลาดำเนิน ๗๓

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้อ่านวิชานี้	รายการที่ต้องสอน
วิชาวิธาน ๑. วิชาอาชีพ ก. หัตถกรรม	เพื่อให้ นักเรียน ทุก คน เมื่อออกจาก โรงเรียน แล้ว มีวิชาหาเลี้ยงชีพ ใน ทางใด ทางหนึ่งเหมาะแก่ค่านุรูป และท้องถิ่นที่ตนอยู่ ถ้า เป็น ทำ เติ ที่ มี หัตถ กรรม ก็ ให้ ความรู้ ใน ทาง หัตถกรรม	๔. หัดให้ดำมารถดอบ โตได้ตามหลักศรัทธา ๕. ฝึกซ้อมกำลังกาย ให้บริบูรณ์แข็งแรงตาม ความเจริญแห่งวัยโดย ให้มีการหัดระเบียบแถว ตัดตนยิมนาสติกและการ เล่นที่เป็นประโยชน์ ให้มีความรู้พอหาเลี้ยง ชีพได้ในวิชา

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้อ่านวิชานี้	รายการที่ต้องสอน
๑. กติกรรม	ถ้าเป็นท่าเด ที่เหมาะแก่ กติกกรรม ก็ปลูกความรัก ในส่วนนี้ให้เกิดขึ้นในนัก เรียนทุกคน และให้ความ รพพอทำได้ เพื่อว่าเมื่อนัก เรียนออกจากโรงเรียนแล้ว จะได้พอใจที่จะหาเลี้ยงชีพ ทางนั้น	ให้ความรู้ในการเพาะ ปลูกเหมาะแก่ท่าเดที่ตนอยู่ วิชานี้สำหรับโรงเรียนนอก เมือง
๓. พณิชยกรรม	ถ้า เป็น ท่าเด ที่ ราชฐ พจจะ หาเลี้ยงชีพ ใน ทาง พณิชยกรรม ก็ให้ ความรู้และรักในทางนั้น ใน ๓ ประเภทให้เลือก เอาประเภทใดประเภทหนึ่ง แต่อย่างเดียว	ให้ความรู้ในการค้า ขายอย่างง่าย ๆ รู้จัก ทำ บัญชีอย่างง่าย ๆ นอกจากนี้ให้นูได้มีใช้ วิชาพิเศษ ตาม ข้อ บัง คับ ลักษณะ ปก ครอง ลูก เดื่อ พ.ศ. ๒๔๖๑ หมวดที่ ๓๐ ข้อ ๗๒

การเลือกวิชาสอน เมื่อมีเวลาเหลือยก
ไปเพิ่มเติมทางวิชาอื่น ๆ ได้

(๒) วิชาที่ไม่บังคับให้สอน ยอมให้เลือก

สอนได้ตามสามารถ

๑. วิทยาศาสตร์

ความมุ่งหมาย คือ จะหัดให้เด็กรู้จัก
สังเกตสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นอยู่ และแปรไปโดยธรรมดา
ให้เกิดความเข้าใจได้ ในการที่จะสังเกตวัตถุ
และเครื่องมืออย่าง ควบคุมให้เข้าใจวิธีที่
ดังนั้น ๆ เกิดขึ้นและเป็นไปเอง หรือที่คนเรา
ตกแต่งเปลี่ยนแปลงไป ให้เห็นว่าสิ่งเหล่านี้
เกี่ยวข้องกับเราอย่างไร ถ้าหยิบถูกทำถูกก็ย่อม
เกิดประโยชน์แก่มนุษย์ ถ้ารู้ไม่ถึงหยิบผิดทำผิด
ก็อาจให้เป็นเหตุเกิดอันตรายได้

วิชาสอนนั้น คือ ให้เด็กสอนด้วยตัว
บ้าง พืชบ้าง วัตถุบ้าง ดังนั้นเอาของจริงมา
สอน เป็นการเรียนจากธรรมชาติ รวมไม่
ต่ำกว่า ๕๐ อย่าง หัดให้ใช้ตาสังเกตและหัด
ความคิดให้คิด แล้วถามให้ตอบตามความ
สังเกตและความคิด ให้เห็นว่ามีความรู้เกิดขึ้น
ใหม่ในสิ่งนั้น ๆ

๒. ขั้วร้อง

ความมุ่งหมาย คือ จะให้ได้ประโยชน์
ทางทำใจให้เบิกบาน เพราะใจย่อมเป็นใหญ่
สำหรับกิจการทั้งปวง ถ้าใจไม่ผ่องใส จะประกอบ
กิจการอันใดก็ยากที่จะให้ได้ดี เหตุฉะนั้นการขับ
ร้องจึงควรฝึกหัดไว้ ให้เป็นเครื่องฟอกใจให้บริสุทธิ์
ได้ดั่งอย่างหนึ่ง กับฝึกหัดให้รู้จักความประณีต
และไพเราะด้วย

วิธีสอน คือ หัดร้องเพลงเพราะ ๆ ง่าย ๆ
ที่พอสอนได้ เช่นบทดอกสร้อยเป็นต้น

หมายเหตุ

การสอบได้ในส่วนวิชาที่บังคับ จะสอบ
ให้คะแนนเรียงตัว แต่ส่วนวิชาที่ไม่บังคับจะสอบ
ให้คะแนนเทียบส่วนร้อยละรวมทั้งสิ้น

๒๘
อัตราเวลาเรียนชั้นประถมศึกษา (ชาย)

กำหนดไว้พอให้เป็นทางสำหรับให้ผู้อนุสนธิ์ยาวได้
ตัวได้ อนุญาตของเจ้าพนักงาน

วิชา	จำนวนชั่วโมงที่ต้องเรียนในรอบสัปดาห์หนึ่ง				
	สัปดาห์ที่ ๑	สัปดาห์ที่ ๒	สัปดาห์ที่ ๓	สัปดาห์ที่ ๔	สัปดาห์ที่ ๕
จรรยา	๑.๐๐	๑.๓๐	๑.๐๐	๑.๐๐	๑.๐๐
ภาษาไทย	๑๒.๓๐	๑๒.๐๐	๑๑.๔๐	๓.๐๐	๓.๐๐
เลข	๕.๐๐	๕.๐๐	๕.๐๐	๒.๐๐	๒.๐๐
ความรู้เรื่องเมืองไทย	๓.๐๐	๓.๐๐	๒.๒๐	๑.๐๐	๑.๐๐
การ รักษาตัว	๑.๓๐	๑.๓๐	๑.๐๐	๑.๐๐	๑.๐๐
วาดเขียน	๑.๐๐	๑.๐๐	๑.๐๐	๑.๐๐	๑.๐๐
วิชาลูกเสือ	๑.๐๐	๑.๐๐	๑.๐๐	๑.๐๐	๑.๐๐
หัตถกรรม	—	—	๒.๐๐	๑๕.๐๐	๑๕.๐๐
ผลิตภัณฑ์					
พณิชยกรรม					
รวมเวลา	๒๕.๐๐	๒๕.๐๐	๒๕.๐๐	๒๕.๐๐	๒๕.๐๐

ผู้ควบคุมจัดการ ผู้รับผิดชอบพระบารมี ประชุมสั่งสอน และวิชา
อื่นๆ ที่ไม่ได้บังคับให้สอน ใช้เวลาเป็นครั้งคราว

การฝึกหัดลูกเสือที่ต้องไปหัดหรือแรมคนทีอื่น ๆ ให้เป็นเวลาพิเศษ
และควรงดการแรมคนเช่นนี้ในฤดูฝน.

๒๘

หลักสูตรประถมศึกษา (หญิง) สำหรับแบ่งเรียน ๓ ปี

วิชา	รายการที่ต้องสอน
๑. วิชาสามัญ	อย่างเดียวกันกับหลักสูตรประถมศึกษา (ชาย) เว้นแต่วิชาลูกเสือเน้นให้เด็กดัดตนแต่ละเพาะที่สมควรแก่หญิง
๒. วิชาวิสามัญ	ให้เด็กศึกษาอย่างหนึ่งซึ่งเป็นทางถนัดของหญิง เช่น เย็บปักถักร้อยหรือการฝีมือ อื่น ๆ

อัตราเวลาเรียนชั้นประถมศึกษา (หญิง)
กำหนดไว้พอให้เป็นทางสำหรับให้ ผู้สอน นั้นสิ้นยาวได้
ด้วยได้ อนุญาตของเจ้าพนักงาน

วิชา	จำนวนชั่วโมงที่ต้องเรียนในรอบปีการศึกษาหนึ่ง		
	ปีที่ ๑	ปีที่ ๒	ปีที่ ๓
จรรยา	๑.๐๐	๑.๓๐	๑.๓๐
ภาษาไทย	๘.๓๐	๘.๐๐	๘.๐๐
เลข	๕.๖๐	๕.๐๐	๕.๐๐
ความรู้เรื่องเมืองไทย	๓.๐๐	๓.๐๐	๒.๐๐
การรักษาดู	๑.๕๐	๑.๓๐	๒.๐๐
วาดเขียน	๑.๑๕	๑.๑๕	๒.๐๐
วิชาวิสามัญ	๓.๔๕	๓.๔๕	๔.๓๐
รวมเวลา	๒๕.๐๐	๒๕.๐๐	๒๕.๐๐

สวดคำนมัสการ สรรเสริญพระบารมี ประชุมตั้งสวด ขัมบ้อง และดนตรี วิทยาคาสตร์ กับส่วนของวิชาลูกเสือ เช่น หัดแถวและตัดคน ใช้เวลาดนออกอัตรา

ในโรงเรียนที่จัดอย่างสหศึกษา ต้องจัดให้นักเรียนได้ความรู้เต็ม ตามหลักสูตรตามเพศ วิชาอย่างเดียวกันแต่เวลาเรียนที่กำหนดให้ ไม่เท่ากัน อย่างไรที่เป็นกลางหรือจะแตกต่างกันไม่ได้ ก็ให้เรียน รวมกัน ส่วนที่จะมากน้อยกว่ากันได้ หรือควรให้แตกต่างกันบ้าง เอาไว้สอนในเวลาที่เหลือ เช่น ภาษาไทย เวลาที่กำหนดให้นักเรียน ชายมากกว่าที่กำหนดให้นักเรียนสตรี วิชาที่จะให้นักเรียนชายเรียน มากกว่านักเรียนสตรีได้ ก็คือ คณิต เขียนตามคำบอก และแต่ง ซึ่งไม่ จำเป็นต้องจัดบทเรียนให้ ติดต่อกันเป็นลำดับไป

วิชาบรรยายสำหรับสตรีปีที่ ๓ มากกว่าสำหรับชายอยู่ ๓๐ นาที เด็กเล็ก หัวข้อที่เกี่ยวข้องแก่สตรีโดยเฉพาะมาสอนในเวลานั้น

หลักสูตรมัธยมศึกษา (ชาย)
สำหรับแบ่งเรียนเฉพาะ ๓ ปีตอนต้น

(ก) วิชาที่บังคับให้สอน

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้อ่านวิชา	รายการที่ต้องสอน
๑. จรรยา	ให้เป็นการกล่อมเกลา ด้านอันธพาลใจคอ ฝึก หัด ให้ได้รูปดั่ง ควร แก่ ฐานะที่จะเป็นผู้มีความรู้ ต กว่าคนชั้นสามัญ	สอน ตาม แนว ประถม ศึกษา แต่ให้ละเอียดยิ่ง ขึ้น ให้เป็นผู้มีความคิดรู ผิดชอบชั่วดี รู้ ดีควร ประพฤติ และไม่ควร ประพฤติ รู้ ศีลธรรม และให้พยายามปฏิบัติกาย วาจาใจตนให้เป็นคนรู้ ใน ศีลในธรรมที่ชอบ ทั้งที่ เป็น ธรรม สำหรับ ตน และ สำหรับเกี่ยวข้องกับผู้อื่น ทั่วไป ความรักชาติภม และความจงรักภักดี ต่อ พระมหากษัตริย์ เป็นข้อ สำคัญ ที่ จะ ต้องให้ผู้นั้น

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้สอนวิชานี้	รายการที่ต้องสอน
		อยู่ในด้านงานของเด็กด้วย การฝึกหัดให้ประพฤ ติดีตามที่เรียนรู้นั้น เป็น ข้อใหญ่ ถ้าเด็กแต่ไรแต่ไม่ ประพฤติ หรือประพฤ ติไม่ได้ ก็ยังใช้ไม่ได้ วิธีสอนให้สอนด้วยวิธี ของลูกเสือ คือ ให้ทำ จริง ๆ มีผู้กำกับรับผิดชอบ ควบคุมกันเป็น กอง เป็นหมู่ ใช้แผ่นทองตะ หนังดุนเป็นเครื่องหมายวัด และธงโทษ ๕. (ก) ภาษาไทย เพื่อให้รู้จัก ภาษาไทย ที่ใช้กัน อย่าง ตัว มัญญู ต้อง ให้สามารถแสดง ความนึกของตน เป็นภาษา มีความรู้ภาษาไทยเป็น อย่างพอใช้ สามารถพูด หรือแต่งหนังสือแสดงความ คิดของตนได้อย่างถูกต้อง

วิชา	ความมุ่งหมาย ในงานที่ให้สอนวิชานี้	รายการที่ต้องสอน
	ง่าย ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ชัดทั้งพูดและเขียน กับ ให้วิชาหนังสือที่ได้เรียน แล้วนี้ เป็นหนทางสำหรับ ฝึกฝน ปัญญา ความรู้ให้ แตกฉาน โดยถือเอาการ อ่านหนังสือเป็นครุฑไป	ตามนิยมของภาษาหนังสือ อย่างสามัญให้ผู้อื่นเข้าใจ ได้ชัดเจน การแต่งความ เข้าใจ ของคนเช่นนั้น จะแต่งแต่ ใจ ความ หรือ แต่งเป็น อย่างย่ออย่าง ดังเขมร มาก น้อยเพียงใดตาม แต่ความ ต้องการ หรือจะแต่งให้ เป็นอย่างละเอียดถี่ถ้วนก็ได้ ความซึ่งเป็นดังเขมรอยู่แล้ว จะขยายให้ละเอียดถี่ถ้วน ขึ้น หรือความซึ่งละเอียด อยู่แล้ว จะย่อลงเอาแต่ ใจความ ยาว ดั้นเพียงใด ตามต้องการ ก็ให้ทำได้ (คือย่อความได้) แต่งจดหมายสามัญ ทั้ง

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ใช้สอนวิชานี้	รายการที่ต้องสอน
		ส่วนตัวและส่วนการงานได้ การเขียนให้สะอาดและ ไม่ผิด หรือ ตก หล่น เตะ เตะ ตายมือบรรจงก็ให้ งาม ให้ ใช้ แบบ สอน อ่าน เด็กชุดที่เหมาะสม แก่ชั้นอื่น เจ้าพนักงานได้ ตรวจ และ อนุญาตแล้วไม่น้อยกว่าปี ละ ๒ เดือน ให้เป็นหนังสือ เรื่องชนิด กว น พน บ้าง การอ่านนั้นให้หัดทงอ่านใน ใจและอ่านดัง อย่าง พุดให้ คนอื่นฟัง
(๒) ภาษาอังกฤษ	ให้รู้พอใช้เป็นประโยชน์ ได้บ้าง กับให้เป็นหนทาง สำหรับเรียน เพิ่ม เต็ม ต่อ ไปด้วย	ก. อ่าน ข. เขียนและแปล ค. แต่งและพูด ให้ ได้ สัม แก่ เวลา ที่ เรียน วิชานี้

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้อ่านวิชานี้	รายการที่ต้องสอน
๓. คำนวณวิธี	เพื่อให้สามารถคำนวณ กิจการที่ง่าย ๆ อันต้องใช้ อยู่ตามบ้านเรือน มีทำ บัญชีเงิน คิตราคาของเป็น ต้น ให้ดำเร็จประโยชน์ และให้พอใช้ในการค้าขาย แตกเปลี่ยนอย่างง่าย ๆ กับ ให้เป็นเครื่องฝึก หัด ความ คิดให้เฉียบแหลมขึ้นด้วย	ให้รู้วิธีคูณหาร เป็น แฟกเตอร์ มาตราต่าง ๆ นอกจากมาตราเวลา ให้ ใช้มาตราตลับทั้งต้น คิดเหรียญคดตลเป็น บาท ๆ เป็นคดตล และ เทียบเงิน ต่าง ประเทศ ที่ สำคัญกับเงินสยามได้ เศษ ตีบ และ เศษ ส่วน อย่างง่าย บัญญัติไตรยางษ์ ชั้นเดียว เทียบส่วนร้อยและ วิธีคิดดอกเบี้ยอย่างง่าย ๆ เสนาหน้าไม้อย่างง่าย ๆ ทำบัญชี การ ค้า ขาย อย่างง่าย ๆ คือ บัญชีรับ เดือน บัญชีรายวัน บัญชี รับ และ ส่ง ตั้ง ของ กับ ใบ สำคัญเก็บเงิน

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้อ่านวิชานี้	รายการที่ต้องสอน
๔. ภูมิศาสตร์ และพงศาวดาร	ให้ความรู้เรื่องบ้าน เมืองของตัวเอง เรื่องโลก และมนุษย์ต่าง ๆ ชาติพอ เป็นเท่า ๆ เพื่อ ประกอบ ความคิด และ ความรู้ ให้ กว้างขวางขึ้น กับให้รู้ ว่าประเทศสยามเกี่ยวข้องกับ ด้วยประเทศอื่น ๆ อย่างไร เพื่อ ให้เกิด ความ รัก ชาติ และ ปราบปรามที่ จะ บำรุง บ้านเมืองของตน	ให้รู้จัก คิด เนื้อ ที่ของ รูปที่เห็นอย่างง่าย ๆ ก. ภูมิศาสตร์ ๑. ให้รู้เรื่องโลก ตาม แนวในสอนอ่านภูมิศาสตร์ เล่ม ๑ เล่ม ๒ กับ ภูมิศาสตร์ โลก เพียง ดู แผนที่ เข้าใจ ประเทศสำคัญ ๆ กับ ทะเล และมหาสมุทรต่าง ๆ ในแผนที่ โลกได้ถูก และทราบว่ ประเทศไหนเป็น ชาติ ภูมิ ของคนชาติใด มีสำคัญ อย่างไร เด็ก สอนแต่ ประเทศที่สำคัญ ๆ ทั่วโลก ๒. ภูมิศาสตร์ สยาม โดยละเอียด จำแผนที่สยาม ได้ แบ่งมณฑลถูก รู้ที่ตั้ง

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้สอนวิชานี้	รายการที่ต้องสอน
		คำถา รัฐบาล ประจำ มณฑล ทางรถไฟ แม่น้ำดำ คลอง ภูเขาที่สำคัญ ผังทะเลและทางไป มา คิด ต่อ กับ ต่าง ประเทศ ดิน ค้าสำคัญ ที่ เกิด ใน ประเทศสยาม ดินค้า ขาออก และ ขาเข้า ทางไป มา แห่ง ดิน ค้าเหล่านี้ วิธีสอนให้สอน ด้วย ความ มุ่ง หมาย ที่จะ บำรุง ดินค้า ใน บ้าน เมือง เรา ด้วย ๓. รัฐมิตศาสตร์ ประเทศ ใกล้ เคียง กับ พระราชอาณาเขตร์สยาม และ ประเทศ ที่ เกี่ยว ข้อง ด้วย ประเทศ สยาม (คือ หมาย เขา ที่ เกี่ยว ข้อง กัน ทาง การ ค้าขาย เป็น

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้อ่านนิทาน	รายการที่ต้องอ่าน
		ประมาณ) พอเป็นเค้าว่า วิปการของของของอย่างไร คนชาติหนึ่ง ๆ เป็นอย่างไร มีสำคัญเกี่ยวข้องกับทางคำ ชาย คิด ต่อ กับประเทศเรา อย่างไร ข. พงศ์าวดาร ๑. สอนถึงเขปพงศาว ดาร ของชาติไทย และวิ ปการของบ้านเมืองตามแนว ที่ กล่าว แล้ว ใน หลัก สำนึก ประณม แต่ให้ละเอียดขึ้น ๒. ให้รู้เรื่องบ้านเมือง ของ ประเทศ ไทย เคียง ที่ เรียนแล้วในภูมิศาสตร์ กับ วิปการ ปกครอง ของเขา ด้วย

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้สอนวิชานี้	รายการที่ต้องสอน
๕. วิทยาศาสตร์	เพื่อ หัดให้สังเกต สิ่งที่เกิดขึ้น เกิดแต่ธรรมดา ให้ทราบว่ เกี่ยวข้อง ด้วยชีวิตมนุษย์ อย่างไร คือถ้า ประกอบ ใช้ให้ถูกก็ได้ประโยชน์ และบางสิ่งถ้าไม่รู้ ถึงก็อาจ ให้เป็นอันตรายได้ ข้อ สำคัญจะต้องหัดให้มีความ สังเกตดีขึ้น สำหรับ จะได้ แสวงหาประโยชน์และความ สุขกายต่อไป	ให้ สอน สุขวิทยาตาม แนวที่ได้เรียน มาแล้วแต่ชั้น ประถมศึกษา แต่ให้ขยาย ให้ละเอียดยิ่งขึ้น ให้ได้ ความเข้าใจดีขึ้น สอน ธรรมดา วิชา เรื่องสัตว์ ต้นไม้ ชาติ และอาการ ต่าง ๆ เช่น ฝนตก พายุร้อน น้ำ ภัย เป็น ไข้ ภัย เป็นน้ำ ฯลฯ ซึ่งเป็นเองตาม ธรรมดา สำหรับเป็นบ้ จยให้เกิดความสังเกตและ ความคิดต่อไปในภายหลัง กับสอนสิ่งซึ่ง คนคิด ตกแต่ง ทำขึ้น จาก ธรรมชาติ สำหรับ ประโยชน์ที่ได้เป็น อาหาร เป็นเครื่องใช้และ เป็นสินค้า

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้สอนวิชานี้	รายการที่ต้องสอน
๖. วาดเขียน	ให้เกิด ความ พิศวงใน รูป อะไรผ่านตาให้รู้สึกว่า เห็นอยู่เต็มอ ให้เกิดความ ดังเกิดใน การ เขียนรูปได้ ถูกต้องตามของจริง กับ ให้มันดูน่ารัก ความงาม ความสะอาดและความเป็น ระเบียบเรียบร้อย	วิธี สอน ให้ สอน อย่าง เรียน จาก ธรรมชาติ และ ห้าม ไม่ให้ นักเรียน ๆ จาก แบบเรียนบทเรียนด้วยของ เพราะจะขาด ความคิดและ ความ ดัง เกิด สิ่ง ทั้ง หาย ตามที่เป็นจริง ให้เขียน ถ่าย รูป ของ จริงต่าง ๆ เช่น ใบไม้เครือ เถา เป็นต้น ที่ง่าย ๆ หัด ระบาย สี ด้วยก็ได้ ใช้เส้น ดินสอดำหรือ หมึก หรือ พู่ กันแต่แรกนั้น ห้ามไม่ให้ ฝึก สอน ด้วย วิธี ถอด คัด จากรูปเขียน เพราะจะขาด ความดังเกิดรูปจริง และ ภายหลังจะเขียน ของจริง ไม่ได้

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้สอนวิชานี้	รายการที่ประสงค์สอน
๗. วิชาตุลdeo	เหมือนในประถมศึกษา	ในการสอนวิชานี้ ต้อง ถือว่า ความ สะอาด และ ความดังเกิดเทียบเคียงเป็น สำคัญ ข้อ ใหญ่แต่ คั้น จน ปลาย หัด ทำ ของ เดี่ยว กับ ที่ ถ้าว ัว ใน ประถม คัก ษา แต่ให้ ได้ ความ ว่องไว ไหวพริบ ด้อยชั้น

(๓) วิชาที่ไม่บังคับให้สอน ยอมให้

เลือกสอนได้ตามสมควร

ฉบับร่างและดนตรี

ความมุ่งหมายคือจะให้ ได้ประโยชน์ทางทำ
ใจให้เบิกบานเพราะใจย่อมเป็นใหญ่สำหรับกิจการ
ทั้งปวง ถ้าใจไม่ผ่องใสจะ ประกอบกิจการอัน
ใดก็ยากที่จะให้ได้ดีได้ การขับร้องและดนตรี
เป็นเครื่องฟอกใจให้บริสุทธิ์ ได้อย่างหนึ่ง กับ
เป็นเครื่องชวนให้รัก ความ ประณีตความงามความ
ไพเราะด้วย

การด้นนั้น ให้หัดร้องเพลงเพราะๆ เช่น
เพลง ๒ ชั้น หรือ ๓ ชั้น เป็นต้น แต่ห้ามไม่ให้ ใช้
บทร้องซึ่งแต่งลงในทางจรรยาของเด็ก จะหัดดนตรี
ด้วยได้ ก็ยิ่งดี.

วิชาด้นนั้น จะด้นด้วยความจำ หรือด้วย
โน้ต ก็แล้วแต่สามารถจะทำได้

อัตราเวลาเรียนชั้นมัธยมศึกษา (ชาย) ตอนต้น

กำหนดไว้เพื่อให้เป็นทางสำหรับให้ผ่อนผันสั้นยาวได้
ด้วยใต้อนุญาตของเจ้าพนักงาน

วิชา	จำนวนชั่วโมงที่ต้องเรียนในรอบสัปดาห์หนึ่ง		
	ปีที่ ๑	ปีที่ ๒	ปีที่ ๓
จรรยา	๓.๐๐	๓.๐๐	๓.๐๐
ภาษาไทยกับภาษาอังกฤษ	๓๒.๓๕	๓๒.๓๕	๓๒.๓๕
คำนวณวิชา	๕.๐๐	๕.๐๐	๕.๐๐
ภูมิศาสตร์กับพงศาวดาร	๒.๓๕	๒.๓๕	๒.๓๕
วาดเขียน	๒.๐๐	๒.๐๐	๒.๐๐
วิทยาศาสตร์	๒.๐๐	๒.๐๐	๒.๐๐
วิชาลูกเสือ	๒.๐๐	๒.๐๐	๒.๐๐
รวมเวลา	๒๖.๓๐	๒๖.๓๐	๒๖.๓๐

วัดค่านักการ ธรรมเจริญพระบารมี ประชุมสั่งสอน ข้าราชการและคน
การเกณฑ์การซ่อมวิชาลูกเสือ เช่นไปแรมในที่ต่างๆ ใช้เวลานอกอัตรา.

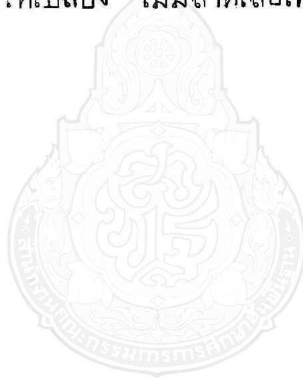
การเรียนภาษาอังกฤษจะมีเวลามากหรือน้อยก็แล้วแต่ที่ครูชำนาญใน
การสอนภาษาอังกฤษมากหรือน้อย ถ้าสอนภาษาอังกฤษมากก็ลดหย่อน
ภาษาไทยและอื่น ๆ ตามสมควรลงบ้างเล็กน้อย ถ้าโรงเรียนใดจะสอนภาษา
ต่างประเทศภาษาอื่นแทนภาษาอังกฤษก็ได้ แต่ต้องได้อนุญาตจากกระทรวง
ศึกษาธิการก่อน ภาษาต่างประเทศที่จะสอนนั้นต้องยากง่ายเทียบภาษาอังกฤษ
กระทรวงศึกษาธิการจะเป็นผู้ตรวจหลักสูตรและตารางสอนเป็นราย ๆ ไป.

หลักสูตรมัธยมศึกษา (หญิง) สำหรับแบ่งเรียน ๓ ปีตอนต้น

วิชา	รายการที่ต้องสอน
๓. จรรยา	ความมุ่งหมาย จะให้เป็น การ ถ่อม เกด่า ถิ่นดาน อัยยาคัยใจคอ ฝึกหัดให้สมควรแก่ที่จะมีหน้าที่เป็น แม่เรือนและเป็นมารดาต่อไป ให้ฝึกสอนความสำคัญ ๓ อย่าง คือ ครอบคน อย่าง ๑ ครอบคนอย่าง ๑ ครอบสมบัติอย่าง ๑ ครอบคนนั้นคือ ๑ รักษาตัวให้ ดิบวิรุทธิ์ ๒ ตั้งตัว ให้ได้ ต้องฝึกสอนด้วยตัวอย่างให้เกิดธรรมที่จะรู้จัก รักษาคำ สั่งสอนตัว รุ้ขายในที่ควร รุ้กล้าในที่ควร ใจคอหนักแน่นอดทน ไม่เป็นผู้ ตนตนง่าย ทุเบา ปากไวใจง่าย ครอบคนนั้น คือ ให้รู้จักผูกใจคนให้รักใคร่ ผูก ใจตามับิตามารดาและผู้ใหญ่ด้วยความปฏิบัติ ผูกใจ เครือญาติและมิตรด้วยความช่วยเหลือเผื่อแผ่ ผูกใจบุตร หลานและบริวารด้วยความพักฟูมเฟืงดูโดยเที่ยงธรรม ประกอบด้วยความโอบอ้อมอารีเมตตากรุณา

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	ครองด้นบคนน มีขอคำคญที่จะตองผกถ้อน ๓ อย่าง คือ ๑. หาให้ชอบ ๒. ใช้ให้ควร ๓. เก็บให้ยู่ การเก็บน ถ้าควรจะให้เกิตผดงอกเงยได้เช่นฝักแบงก ใหญ่ๆ ที่เป็นหล็กฐานแล้วไดดอกเบยักดกว่าเก็บไว่ หนึ่งๆ
๒. ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ	เหมือนหล็กถุศรชายช้นเคยวกัน
๓. คำนวณวิธี	เหมือนหล็กถุศรชายช้นเคยวกัน แต่ไม่ตองเรียนเงินต่างประเทศและเส่นาหน้าไม้
๔. ภูมิศาสตร์และพงศาวดาร	เหมือนหล็กถุศรชายช้นเคยวกัน
๕. วิทยาศาสตร์	เหมือนหล็กถุศรชายช้นเคยวกัน
๖. วาดเขียน	เหมือนหล็กถุศรชายช้นเคยวกัน
๗. การฝีมือ	ให้เลือกทำดังที่ เป็นทางถนัคของผู้หญิง เช่นการเย็บปักถักร้อยเป็นตน
๘. การเรือน	ความมุ่งหมาย เพื่อจะให้ ถ้ามารถใน หน้าที่ แม่บ้าน ตดอดคจนการปฏิบัติและการเลี้ยงเด็ก
๙. การจัดตกแต่งและรักษา	ให้ถ้อนใจความคำคญ ๓ อย่าง คือ จัดให้เรียบ ร้อยประการ ๑ แต่งให้ดังตามประการ ๓ รักษาให้ถาวร ประการ ๓ ในพิศดต่างๆ นั้บแต่เครื่องใช้ เครื่องเรือน เครื่องครัว เครื่องเตยง ๆ ต ๆ

วิชา	รายการที่ต้องสอน
<u>ค. การทำกับ</u> <u>เข้าของกิน</u>	พยาบาล ต้องทบทวนความลำบากยากเห็น้อย การพยาบาล ต้องรู้เวลาการไม่ใช้ยาผิดด้วยเดินเดือ หรือด้วยนอก คำสั่งของหมอ และรู้ระวางการติดต่อของโรค ให้ทำกับเข้าของกินสำหรับเวลาปกติเป็น ๒ ฐาน ผันไม่ให้เบื่อง ไม่มั่วสวดเสียเทเสีย

อัตราเวลาเรียนชั้นมัธยมศึกษา (หญิง) ตอนต้น
กำหนดไว้เพื่อให้เป็นทางสำหรับให้ผ่อนผันสั้นยาวได้
ด้วยได้อนุญาตของเจ้าพนักงาน

วิชา	จำนวนชั่วโมงที่ต้องเรียนในรอบสัปดาห์หนึ่ง		
	ปีที่ ๑	ปีที่ ๒	ปีที่ ๓
จรรยา	๑.๐๐	๑.๓๐	๑.๓๐
ภาษาไทยกับภาษาอังกฤษ	๑๑.๐๐	๑๐.๓๐	๑๐.๐๐
คำนวณวิธี	๔.๐๐	๔.๐๐	๔.๐๐
ภูมิศาสตร์กับพงศาวดาร	๒.๑๕	๒.๑๕	๒.๐๐
วิทยาศาสตร์	๑.๓๐	๑.๓๐	๒.๐๐
วาดเขียน	๒.๐๐	๒.๐๐	๒.๐๐
การฝีมือ	๓.๔๕	๓.๔๕	๔.๐๐
การเรือน	๑.๐๐	๑.๐๐	๑.๐๐
รวมเวลา	๒๖.๓๐	๒๖.๓๐	๒๖.๓๐

ลวดค่านมัสการ สรรเสริญพระบารมี ประชุมสั่งสอน กับส่วนของวิชา
ลูกเสือ เช่น หัดแถวและคัดคนไข้ เวลานอกอัตรา

เวลาดสอนภาษาอังกฤษนั้น จะให้มากขึ้นหรืเท่าไร สุดแต่แต่ความ
ต้องการ หรือจะไม่สอนเลยก็ได้ ถ้าจะสอนภาษาต่างประเทศภาษาอื่นแทน
ภาษาอังกฤษก็ได้ แต่ต้องได้อนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการก่อน ภาษา
ต่างประเทศที่จะสอนนั้นต้องยากง่ายเทียบภาษาอังกฤษ กระทรวงศึกษาธิการ
จะเป็นผู้ตรวจหลักสูตร และตารางสอนเป็นราย ๆ ไป.

หลักสูตรมัธยมศึกษา (ชาย) สำหรับแบ่งเรียน ๓ ปีตอนกลาง

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้อ่านวิชา	รายการที่ต้องสอน
๑. จรรยา	ให้เป็นการกล่อมเกลา ต้นดานอริยาสัยใจคอให้ ต้องด้วยลักษณะถูกต้อง จน ผูกมัดให้ไว้รูปสมควร แก่ฐานะที่จะเป็นผู้นำความ รู้ดีกว่าคนสามัญ	ทำนองเดียวกับประถม ศึกษา แต่ให้เป็นผู้นำ ด้วยต้นดาน ประณต ยง ใหม่ ความรักวาง ขวาง ความประพฤติยอมให้ ยังจนเป็นลำดับด้วย เพราะ ไม่รักแต่ทำให้เรียนรู้ได้ ฝ่ายเดียวเท่านั้น
๒. (ก) ภาษาไทย	ให้เป็นคนเคยกับหนังสือ สำคัญ ๆ อันเป็นสมบัติ หนังสือของชาติ ได้อ่าน มาก รักการอ่านและการ บำรุงสมบัติหนังสือ เป็น ผู้รักหนังสือดี ๆ ทั้งสาม แต่คงความหนักของคําออก เป็น ภาษาฟังพูด และเขียน ได้ชัด เจน ถูก ต้อง คล่อง แคล่ว	ให้รู้ภาษาไทยเป็นอย่างดี พอใช้ตามหัวข้อต่อไปนี้ ก. อ่าน ใช้หนังสือ อ่านเป็นชุด ๆ ไม่ น้อยกว่า เล่ม ๓ เดิม ให้เป็นหนังสือ โคลงฉันท์กาพย์กลอนบ้าง ซึ่งเจ้าพนักงานได้อนุญาต แล้ว ให้รู้ศัพท์และความ ในหนังสือ อ่าน นั้น ตลอดจน

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้สอนวิชานี้	รายการที่ต้องสอน
		นอกจากนี้ ต้องเป็นผู้ได้อ่านหนังสือ ห้อยสมุดมาก การอ่านนั้นให้หัดทั้งอ่านในใจ และอ่านดังอย่างพูดให้ผู้อื่นฟัง ๓. <u>เขียน</u> เขียนตามบอกความยากง่ายพอปานกับกับหนังสืออ่าน ดายมือเร็วและอ่านง่าย ๔. <u>แต่งและไวยากรณ์</u> เรียง ความ เรือง ดื่น ๆ ย่อ ความ เรือง ซึ่ง เงื่อนความ ไม่ ซับ ซ้อน นึก แต่ง จดหมาย รู้หลักไวยากรณ์ แยกประโยค แยกคำได้ถูกต้อง เขียนหนังสือไม่ผิดไวยากรณ์

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้อ่านวิชานี้	รายการที่ต้องสอน
(๒) ภาษา อังกฤษ	ให้เรียนรู้พอใช้เป็นประ โยชน์ได้บ้าง กับให้เป็น หนทางสำหรับเรียนเพิ่ม เติมต่อไปด้วย การพูดถือเอาเป็นคำ กัญช่อใหญ่	ง. <u>คิด</u> คิด จดหมาย ทนาย หรืออื่น ๆ ซึ่งยาก แก่คนอื่น ให้เขียนได้ทั้งตัว บรรจงและหวัดแกมบรรจง และเขียนได้ทั้งมีบรรทัด และไม่มีบรรทัดให้เรียบ และงาม การพูดและความ พอใจในสมบัติหนังสือ ในเวลาสอบได้ให้มี สอบ ถาม ปากเปล่า ด้วย ให้มี ความรู้ภาษาอังกฤษ ทุกทั้งเขียนและพูด ก. <u>อ่าน</u> ใช้หนังสือ อ่านที่เหมาะสมไม่น้อยกว่า ๒ เล่ม ซึ่งเจ้าพนักงาน ได้ออญาตแล้ว ให้เข้าใจ ความที่อ่านและแปลคำยาก

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้อ่านวิชา	รายการที่ต้องสอน
		เป็นคำง่ายในภาษานั้นเอง ข. <u>เขียนและแปล</u> แปลไทยเป็นอังกฤษ ๆ เป็นไทย ยากง่ายได้มอหนึ่งข้อ อ่านทั้งปากเปล่าและเขียน กับให้เขียนตามบอกยากง่าย ได้มอหนึ่งข้ออ่านได้ถูกต้องเขียนได้เรียบและงาม ค. <u>แต่ง</u> แต่งเรื่องหรือแต่งจดหมาย ง. <u>พูด</u> ให้มีความชำนาญพอที่จะสนทนากับครูในเรื่องต่าง ๆ ถ้อยเอวการพูดชัด และพูดไม่ผิด ไวยากรณ์เป็นข้อสำคัญ <u>หมายเหตุ</u> การสอนภาษา อังกฤษ ทั้งหมด นี้ให้

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้สอนวิชา	รายการที่ต้องสอน
(ค) ภาษาฝรั่งเศส หรือเยอรมัน หรือจีน	ให้พอใช้ประโยชน์ได้บ้าง กับให้เป็นหนทางสำหรับเรียนเพิ่มเติมต่อไปด้วย	พยายาม สอน ด้วย เรื่อง คือ ให้หัด อ่าน ออกเสียง และให้พูดมาก ๆ หรืออีกนัยหนึ่งว่า ให้สอนทางหู ให้มาก ๆ อย่าสอนแต่ทางตาทางเดียว ห้ามไม่ให้สอน ไวยากรณ์ มากกว่าจำเป็น ก. อ่าน ข. เขียนและอ่าน ค. แต่งและพูด ให้ ได้ ดี มั่น แก่ เวลา ที่ เรียน วิชา

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้สอนวิชานี้	รายการที่ต้องสอน
๓. คำนวณวิธี	ให้เป็นการศึกษาความคิด ประกอบ เหตุผล ให้เป็น เครื่องมือสำหรับการเรียน วิทยาศาสตร์หรือวิชาพิเศษ ขั้นสูง กับให้เป็นประโยชน์ ในกิจการซึ่งจะกระทำต่อ ไปภายหน้า	ก. เลข เศษดิบและ เศษส่วน มาตราสิบ วิธี แลกเปลี่ยนเงินต่างประเทศ กับเงินสยาม. แล้วย่อย คอกเบี้ยชั้นเดียว คอกเบี้ย สองชั้นอย่างง่าย ได้กำไร และขาดทุน วิธี ประกัน อย่างง่าย บัญญัติไตร ยางษ์ทั้งสี่วิธี เรขาคณิต โป ปอร์ชัน กรณิก การบัญชี ตามแนวมัธยมชาย คอน ตัน แต่ยากขึ้น ข. <u>เมตริกซ์</u> รูปเส้น ตรง รูปกลม รูปลูกบาศก์ ค. <u>พีชคณิต</u> แฟกเตอร์ ค. ร. น., ห. ร. ม. อิกเว ชัน ถึงควอดเรติก กับ โจทย์ในวิธีที่ได้เรียน มา

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้อ่านวิชา	รายการที่ต้องสอน
		แล้ว ให้รู้จักแก้ไข ส่วนอย่างยากให้เป็นง่าย, กรณี ง. <u>ย็ออเมตร์</u> โจทย์ที่ ว่า ด้วยเส้น ตรง มุม รูป สามเหลี่ยมด้านขนาน รูป สี่เหลี่ยมด้านขนาน รูป กลม โจทย์แปรกติด ย็ออเมตร์ ที่ว่า ด้วยเส้น และมุม กับการสร้างรูป สามเหลี่ยมและรูปสี่เหลี่ยม เทียบ เด่มอ กับ ย็ออเมตร์ “ฮอด แอนด์ ดีดี เวนด์” ตั้งแต่เล่ม ๑ ถึงเล่ม ๓

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้สอนวิชานี้	รายการที่ต้องสอน
๔. ภูมิศาสตร์ และพงศาวดาร	เพื่อให้รู้การโลกกว้าง ขวางออกไป ความคิดจะ ได้ขยายออกไปด้วย ไม่ หดหู่ อยู่เฉพาะที่ เห็นได้ ด้วยตา หรือยินได้ ด้วยหู เพียงใด ๆ แคบ ๆ กับให้ เป็นเครื่อง อุดหนุนให้เกิด ความรักชาติ และความ ปรารถนาที่จะบำรุงชาติ บ้านเมือง	ก. <u>ภูมิศาสตร์</u> ๑. การเกี่ยวข้องกับค้า ขายระหว่างประเทศ ดัยาม กับ ประเทศ อื่น ๆ อย่าง ละเอียดเป็นข้อสำคัญ ๒. ทวีปต่อไปนี้ให้รู้ ละเอียดมากและน้อย ตาม ลำดับ ที่ ออกชื่อ ก่อนและ หลัง (ก) ทวีปเอเชีย (ข) ทวีปยุโรป (ค) ทวีปอื่น ๆ ข้อที่จะต้องเอา ใจได้เป็นพิเศษนี้ คือการ อ่านแผนที่ต้อง จำแผนที่ ได้ ลักษณะ ของภูมิประเทศ ฝั่งทะเล ดม ด่านน้ำ ใน ทะเล ฝน อากาศ การ เพาะปลูก อาชีพของชาว เมืองและเรื่องราวที่สำคัญๆ

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้สอนวิชานี้	รายการที่ควรสอน
		อันเกี่ยวข้องกับ คนชาติหนึ่ง เมืองนั้น ๓. พระอาทิตย์ กับ บริวาร กตางวันกตางคืน น้ำขึ้น น้ำลง น้ำมาก น้ำ น้อย ฤดู ฤดูกาล จันทร์ปราคา ตมและกระ แฉ่น้ำ ดวงจิตวิวัฒน์ แดคติวิวัฒน์ ๖. <u>พงศาวดาร</u> ๑. พงศาวดารสยาม ๒. พงศาวดารโลก โดยย่อ ๆ เพียงให้รู้ว่า ประเทศและชาติที่สำคัญ อันใดคงควรขึ้น มีความ เจริญแล้วและกลับเสื่อม ลง หรือคงอยู่อย่างไร ความเจริญของชาติใหม่ๆ ใน ดอน ตก ฌมัย บัจุบัน

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้สอนวิชา	รายการที่ต้องสอน
๕. วิทยาศาสตร์ ก. ตีระศาสตร์ และสุขวิทยา	 เพื่อให้รู้จักบำรุงร่างกายให้พ้นจากโรคที่ไม่ควรจะเป็นและให้รู้จักเลือกและรักษาที่อยู่ให้สมควรเป็นที่ให้เกิดสุข	และความแม่นยำแห่งความเจริญมายังแถบตะวันออก ผลแห่งการแผ่ซ่านนี้ ดอนทวีปเอเชียโดยพิศดาร การดอนพงศาวดารจะต้องให้ได้ประโยชน์ในทางประกอบเหตุผล ดังเกตเทียบเคียงความเป็นไปของบ้านเมืองในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต ก. อวัยวะต่างๆ ประกอบกันอย่างไร หน้าที่ของอวัยวะนั้นๆ ข. กล้ามเนื้อ ทางเดินของโลหิต และน้ำเหลือง การหายใจ การย่อยอาหาร การเคลื่อนไหว ความรู้สึกและเครื่องรู้สึก

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้อ่านวิชานี้	รายการที่ต้องอ่าน
		ค. น้ำกั้นชนิดต่างๆ ที่มาของน้ำเหล่านี้ การ เก็บน้ำ ความชื้นซาบของ น้ำในที่ต่างๆ น้ำไม่บริ สุทธิ์ โทษของน้ำไม่บริ สุทธิ์ วิธีทำให้น้ำบริสุทธิ์ ง. ดมอากาศประกอบ ด้วยอะไร มีคุณสมบัติ อย่างไร สิ่งใดโครกในอา ากาศ และ โทษของ สิ่ง ใด โครกนั้น การระบายลม จ. ขรรณดาและประ โยชน์ของอาหาร บัญญัติ ของการ บริโภค อาหาร การหุงต้ม โรคที่อาจเกิด จากอาหาร อาหารต่างๆ เครื่องดื่ม

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้อ่านวิชานี้	รายการที่ต้องสอน
		ณ. พื้นดินและท่าเดที่ จะปลูกบ้านเรือน การ ชำระของโสโครกในบ้าน เรือน ข. สุขวิทยาสำหรับ ร่างกาย ความประพฤติ ความสะอาด การออกกำลังกาย การพักผ่อน ข. โรคที่มีตัว และ โรคที่ติดกันได้ เช่น อหิวา ตกโรคและใช้ทรัพย์สินเป็น ต้น การป้องกันโรคเหล่านี้ นั้น การแยกคนเจ็บให้ ห่างจากคนดี การฆ่าเชื้อ โรค ญ. การช่วยคนที่ต้อง บาดเจ็บ เด็กน้อย ในปัจ จุบันที่อันตราย เช่น ต้อง บาดเจ็บ ชน ชน กระตุก หัก ตัดบ เป็นตะพัน ถูก ไฟไหม้ ถูกยาพิษ ฯลฯ

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้อ่านวิชา	รายการที่ต้องอ่าน
ข. พิธีออกกราฟิ	ให้รู้จัก ประเภท และ ลักษณะอาการแห่งธรรมชาติ วิชาที่หากจะเป็นไปตามธรรมชาติวิธี สำหรับ ประกอบ ให้ ใช้ ได้ ประโยชน์และหลักให้ปราศจาก อันตราย มีสำคัญในสิ่ง ที่ เกี่ยว ด้วย ชีวิต มนุษย์ เป็นคน	ก. ชาติวัตถุ ลักษณะ ต่าง ๆ คุณ สมบัติ อย่าง ตามัญ ของชาติวัตถุที่เป็น ก้อนและที่ไม่เป็นก้อน ชาติ วัตถุไม่รู้จัก สัน ตูญ อำนาจความร้อน ทำอะไรแก่ ชาติวัตถุได้บ้าง ข. อาการเปลี่ยนของ ชาติ ชาติแท้และ ชาติ ประสม ค. อากาศหุ้มห่อโลก คุณสมบัติของอากาศ วิถี ทำและวิถีดูบารอมิเตอร์ ง. ความร้อนเย็น วิถี ทำและวิถีดูเทอร์โมมิเตอร์ อย่างฟาร์เรนไฮต์ และเซนติเกรด จ. โลกเป็นดาว พระเคราะห์ดวงหนึ่ง รูปของ

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้อ่านวิชา	รายการที่ต้องอ่าน
		โลก อากาศเค็ดอนไหว ภายในโลก ภูเขาไฟ แผ่น ดินไหว พ้นโลกนูนขึ้น และยุบลง ด. แม่เหล็ก อย่างแท้ และ อย่างที่ ทำขึ้น โลก เป็นแม่เหล็ก, ทิศ ต่างๆ และวิธีหาทิศเหนือ ช. อากาศร้อน หนาว คืออะไร เหตุที่ทำให้อากาศ ปรวนแปร ภูเขา เหตุ ที่ฝนตกมากและน้อย ตาม ความอุ่นและความเย็นของ น้ำทะเล และแผ่นดิน ตาม ทะเลและตามบก กระแส น้ำในมหาสมุทร การที่ กระแสน้ำในมหาสมุทร อาจ แปรอากาศให้ร้อนเย็นได้

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้สอนวิชา	รายการที่ต้องสอน
ก. แปรกติกด พีลิกต์		ให้สอน ด้วยวิธีแปรก ติกด คือให้นักเรียนวัด เองและ คิดเอง เมืออง ต้น ของวิชาที่ จะ สอน ต่อไป ในมัธยม ตอนปลายเด่มอ เทียบ ตำรา เฮติ เมน คาร์ เยเนราตไซแซนซ์แต่ว่าต้อง เดือกตามความต้องการ
๖. วิชาลูกเสือ	เหมือนในประถมและ มัธยมตอนต้น	หัดให้ได้ ความรู้ และ ความว่องไว ไหวพริบ คื ยังชน ให้มีการ แรมค้าย มากชน ตามที่สมควรแก่ เด็กที่เจริญขึ้นทั้งส่วนอายุ และส่วนวิชา

หมายเหตุ

ในวิทยาคาสตร์ให้เลือกส่งวิทยากับอย่าง
อื่นอีกอย่างหนึ่ง วิชาที่ไม่บังคับให้สอนและวิธี
สอนได้นั้นแบบเดียวกับที่กล่าวไว้ในชั้นประถม
(ชาย)

อัตราเวลาเรียนชั้นมัธยมศึกษา (ชาย) ตอนกลาง

กำหนดไว้พอให้เป็นทางสำหรับให้สอนจนสิ้นยาวได้
ด้วยได้อนุญาตของเจ้าพนักงาน

วิชา	จำนวนชั่วโมงที่ต้องเรียนในรอบสัปดาห์หนึ่ง		
	ปีที่ ๑	ปีที่ ๒	ปีที่ ๓
จรรยา	๑.๐๐	๑.๐๐	๑.๐๐
ภาษาไทย	๔.๓๐	๔.๓๐	๔.๓๐
ภาษาต่างประเทศ	๘.๓๐	๘.๓๐	๘.๓๐
คำนวณวิชา	๕.๐๐	๕.๐๐	๕.๐๐
ภูมิศาสตร์กับพงศาวดาร	๒.๐๐	๒.๐๐	๒.๐๐
วิทยาศาสตร์	๓.๐๐	๓.๐๐	๓.๐๐
วาดเขียน	๑.๐๐	๑.๐๐	๑.๐๐
วิชาลูกเสือ	๑.๓๐	๑.๓๐	๑.๓๐
รวมเวลา	๒๖.๓๐	๒๖.๓๐	๒๖.๓๐

ลวดค่านัดการ ธรรมเจริญพระบารมี ประชุมตั้งสอน ข้าราชการ
คนตรี กับการศึกษาในทางลูกเสือ ใช้เวลาดนออกอัตรา

การเรียนภาษาต่างประเทศทั้ง ๒ ภาษา จะใช้เวดามากหรือน้อยก็
แต่แต่ที่มึครุชำนาญในการสอนภาษานั้นมากหรือน้อย ถ้าสอนภาษานั้นๆ
มากก็ลดหย่อนทางอื่นๆ หรือเพิ่มเวลาเรียนให้มากขึ้นกว่าสัปดาห์ละ ๒๖
ชั่วโมงครั้งตามที่สะดวกจะทำได้ ถ้าจะเลิกเรียนภาษาต่างประเทศแต่
ภาษาเดียวก็ได้

หลักสูตรมัธยมศึกษา (หญิง) สำหรับแบ่งเรียน ๓ ปีตอนปลาย

วิชา	รายการที่ต้องสอน
๑. จรรยา	เหมือนหลักสูตรมัธยมตอนต้น (หญิง) แต่ให้ละเอียดและใกล้ชิดความเป็นจริงมากขึ้น การครองตน รักษาตนให้เป็นคนบริสุทธิ์ และการปลูกฝังนิสัยน่านใจให้เป็นไปจริงตามความรู้ จะต้องเข้าใจได้ให้ยิ่งยวดขึ้น
๒. ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ	ทำนองหลักสูตรมัธยมชายตอนกลาง แต่ภาษาไทยให้แปลลง คือเลือกหนังสืออ่านให้ง่ายเข้าอีก กับไม่ต้องอ่านหนังสือห้องสมุดให้กว้างขวางเท่าผู้ชาย
๓. คำนวณวิธี	เหมือนหลักสูตรมัธยมชายตอนกลาง แต่เว้นพีชคณิตกับยอสมมาตร
๔. ภูมิศาสตร์ และพงศาวดาร	เหมือนหลักสูตรมัธยมชายตอนกลาง
๕. วิทยาศาสตร์	เหมือนหลักสูตรมัธยมชายตอนกลาง
๖. วาดเขียน	เหมือนหลักสูตรมัธยมชายตอนกลาง
๗. การผสม	เหมือนหลักสูตรประถมหญิง แต่ให้ยากขึ้น

วิชา	รายการที่ต้องสอน
๘. การเรือน	เหมือนหลักสูตรประถมหญิง แต่ให้เพิ่มวิชาอีกหมวดหนึ่งดังนี้ การทำสวน ความมุ่งหมายคือให้รู้ประโยชน์และความงามของธรรมชาติ และนำมาใช้ในการบำรุงตกแต่งบ้านเรือนเพื่อให้เกิดประโยชน์ให้เป็นที่สำราญและให้เป็นการประหยัดทรัพย์ ให้ผู้ฝึกหัดวิธีทำสวนตามแต่เหมาะแก่ท้องถิ่น มีการทำสวนดอกไม้ ผลไม้ และสวนผัก เป็นต้น ให้รู้ลักษณะของต้นไม้ วิธีปลูก วิธีบำรุง การวางแผนสวน วิธีประดมดิน การใช้เครื่องมือ ในการทำสวนทั้งหมดนี้ให้สอนด้วยทำจริง ๆ ให้ได้ความรู้เพราะการที่ทํานั่นเองเป็นสำคัญ
๙. ตัดคน	เหมือนหลักสูตรประถมหญิง

หมายเหตุ การสอบไล่ในวิชาต่อไปนี้ คือ การฝีมือ การทำกับข้าวของกิน การต้อนรับและการบรรเลง ตัดคน ให้คะแนนเทียบส่วนร้อยละทั้งนั้น.

อัตราเวลาเรียนชั้นมัธยมศึกษา (หญิง) ตอนปลาย

กำหนดไว้เพื่อให้เป็นทางสำหรับให้ผ่อนผันสั้นยาวได้
ด้วยได้อนุญาตของเจ้าพนักงาน

วิชา	จำนวนชั่วโมงที่ต้องเรียนในรอบสัปดาห์หนึ่ง		
	สัปดาห์ที่ ๑	สัปดาห์ที่ ๒	สัปดาห์ที่ ๓
จรรยา	๑.๐๐	๑.๐๐	๑.๐๐
ภาษาไทยกับภาษาอังกฤษ	๑๒.๐๐	๑๒.๐๐	๑๒.๐๐
คำนวณวิธี	๓.๐๐	๓.๐๐	๓.๐๐
ภูมิศาสตร์กับพงศาวดาร	๑.๓๐	๑.๓๐	๑.๓๐
วิทยาศาสตร์	๑.๐๐	๑.๐๐	๑.๐๐
วาดเขียน	๒.๐๐	๒.๐๐	๒.๐๐
การฝึมือ	๒.๐๐	๒.๐๐	๒.๐๐
การเรือน	๔.๐๐	๔.๐๐	๔.๐๐
รวมเวลา	๒๖.๓๐	๒๖.๓๐	๒๖.๓๐

สวดค่านมัสการ ถวายเจริญพระบารมี ประชุมสั่งสอน ขับร้อง
และดนตรี ดัดตน ใช้เวลาดนออกอัตรา

เวลาดสอนภาษาอังกฤษจะให้มามากน้อยเท่าไร สุดแต่แต่ความต้องการ
ถ้าจะสอนภาษาต่างประเทศอื่นแทนภาษาอังกฤษก็ได้ แต่ต้องได้อนุญาต
จากกระทรวงศึกษาธิการก่อน ภาษาต่างประเทศที่จะสอนนั้นต้องยากง่าย
เทียบภาษาอังกฤษ กระทรวงศึกษาธิการจะเป็นผู้ตรวจหลักสูตรและตาราง
สอนเป็นรายๆ ไป การเรียนถ้าจะเพิ่มเวลาดสอนนอกเวลาเรียนได้อีกดัง

หลักสูตรมัธยมศึกษา (ชาย) สำหรับแบ่งเรียน ๒ ปีตอนปลาย

วิชา	รายการที่ต้องสอน
๓. หมวดภาษา (๓) ภาษาไทย (๒) ภาษา อังกฤษ	ก. อ่านกวีนิพนธ์ เช่นพระราชพงศาวดาร อิเหนา นิทราชาครีษ ขุนช้างขุนแผน เป็นต้น ข. เรียงความเรื่องยาก ๆ ที่ต้องใช้ความดำริห์ ถี่ซุม กับให้อ่านเรื่องเช่นเดียวกันออกเสียงและวงหน้า หนักคำให้ฟังได้ความชัดเจนตามความ ประสงค์ของเรื่อง ค. แต่งจดหมายและย่อความ ก. วิชาภาษาอังกฤษแตก ฉานมากขึ้นกว่ามัธยมตอน กลางทั้งในการแต่งและการพูด ข. เรียงกวีนิพนธ์หลาย ๆ เด่มตามที่กำหนดให้ ให้เด็กเรียนเด่มหนึ่งโดยละเอียด ให้เข้าใจเนื้อหาความ และถ้อยคำ รู้จักความไพเราะ และความสำคัญของผู้ แต่ง เรียงและท่องโคลงที่ดี่ไม่น้อยกว่า ๓๐๐ บรรทัด สามารถตอบคำถามถึงถ้อยคำเนื้อหาเรื่องและอริยาไคย ของ บุคคลได้ตลอด. ค. เรียงความ ย่อความ อธิบายความและกระ บายประโยค.

วิชา	รายการที่ต้องสอน
(๓) ภาษาฝรั่งเศสหรือเยอรมันหรือภาษาจีน	ง. มีความรู้ไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ อาจจับผิดอย่างสามัญที่มักผิดกันบ่อย ๆ ในภาษาอังกฤษได้ ก. มีความรู้ทั้งอ่านและเขียนพอใช้. ข. เรียนกวีนิพนธ์ซึ่งไม่ดูยากเกินไปนัก ให้เลือกเรียนเล่มหนึ่งโดยละเอียด ทำนองเดียวที่ควรเรียนในภาษาอังกฤษ. ค. มีความรู้พอแต่งจดหมาย แปลและแต่งเรื่องง่าย ๆ ในภาษานั้น ๆ ได้. ง. มีความรู้หลักไวยากรณ์เบื้องต้นแห่งภาษา
๒. หมวดพงศาวดาร	สอนพงศาวดารโลก ตั้งโครงให้เหมาะแก่การที่จะให้นักเรียนได้ความรู้เรื่องความเจริญและอักษาศัยของมนุษย์พอที่จะอ่านพงศาวดารของประเทศตนและประเทศอื่นๆ เข้าใจ โรงเรียนต้องส่งหัวข้อ มายัง กระทรวงศึกษาธิการ เมื่อได้อนุญาตแล้วจึงจะเป็นอันใช้ได้. แบบเรียนที่จะใช้ประกอบกับการเรียนวิชาแผนกควรใช้ “Bagenot’s Physics and Politics”

วิชา	รายการที่ต้องสอน
๓. หมวดภูมิศาสตร์	สอนภูมิศาสตร์ โดยที่เกี่ยวเนื่องด้วยการค้าขายให้นักทางทวีปยุโรปและอเมริกา โรงเรียนต้องส่งหัวข้อมายังกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อได้อนุญาตแล้วจึงจะเป็นอันใช้ได้.
๔. หมวดคำนวณวิธี (๑) เลข	การคิดทดเศษให้เป็นจำนวนตามต้องการ วิธีคูณหารเศษสิบอย่างดี วิธีคิดเทียบส่วน ร้อยลด เฉลี่ย โจทย์หรือที่ใช้ของวิธีเลข วิธีวัดรูปต่างๆ
(๒) พีชคณิต	วิธีเขียนจำนวนเลขด้วย ตัวอักษร กฎพีชคณิต และที่ใช้แฟกเตอร์ของจำนวนไบโนเมียลและควอดเรติก อีควชันซึ่งมีกำลังหนึ่งหรือสอง และโจทย์ด้วยกราฟของจำนวนพีชคณิตอย่างที่ไม่มีความหมาย อินดี ดีดี เล็ตดี โปรเกรสชันอย่างอริทเมติก ฮาโมนิกและยี่ออเมตริก ลอการิทึมดี และวิธีใช้ตารางลอการิทึมดี เปอร์มิวเตชันดี และคอมบิเนชันอย่างง่าย.
(๓) ยี่ออเมตรี	๑. เส้นและมุม รูปสามเหลี่ยมด้านขนาน รูปสี่เหลี่ยมด้านขนาน โตไขอย่างง่าย ๒. เนื้อที่และโจทย์เรื่องเนื้อที่ ๓. วงกลม เส้นตัดวง มุมในวงกลม เส้นพาด

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	วง วงกลมซึ่งเกี่ยวข้องกับรูปเส้นตรง เส้นรอบวง และ พื้นที่วงกลม ๔. กฎพีชคณิตบางข้อซึ่งคงด้วยข้อเมตริก วง กลม ซึ่ง เกี่ยว ด้วย รูปเส้นตรง การ แก้อิเควชันควอ แดรติกอย่างง่าย ๆ ด้วยรูป. ๕. วิธีแบ่งเส้นตรงตามส่วน รูปสามเหลี่ยมมุม เท่ารูปเหมือน วิธีนี้ที่ เทียบเส้นรอบขั้วของ ยี่สิบและสี่เหลี่ยมตั้งแต่ด้าน ๔ ถึง ๕. (ในแผนกวิชาข้อเมตริก นี้ ไม่บังคับให้ ใช้วิธี ของยุคลิด) ถึงวิธีทำโจทย์ด้วยรูปสามเหลี่ยม ๕. หมวด วิทยาศาสตร์ ให้เด็กเอาแต่ ๒ อย่าง (แปรกติกดฟิสิกส์เบื้องต้น การวัดอุณหภูมิ เนื้อที่ วรรดุม มาด กับเคเนดิดี ควร จะได้เรียนมาแล้วแต่มัธยมตอนกลาง) (๑)ก.เมแกนิกส์ เวลา ถูกคัม ความเร็ว อากาที่เร็วขึ้น มาด น้ำ หนัก เครืองซึ่งอย่างใช้ดปรัง โมเมนตัม แม่แรง ตรา ซึ่งอย่างมีจานทั้ง ๒ ข้าง และ อย่างมี ถูกคัม ถ่วง ข้าง หนึ่ง

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	โมเมนตัม กำลัง กำลังความดันของโลก กำลังที่ออก เป็นรูปสี่เหลี่ยมด้านขนาน กำลังที่ขนานกับศูนย์ของน้ำหนัก การทำงานด้วยงาน เอนเอร์ยี ความเปลี่ยนแปลงของเ เนอริยี อุปสรรคของความเร็วย่างง่าย ๆ
ข. ไฮโดรด์แต คิกส์และนุแม คิกส์	เกณฑ์ของอาร์คิมิดีส ดีเพติฟิแกเรวิตซ์ของวัตลูเป็น ก้อนและของเหลว น้ำหนักของลมอากาศ บาโร มิเตอร์ ความพองตัวและยุบตัวของลมอากาศและแก๊ส อื่น ๆ ซึ่งอยู่ในความอัดตันของอากาศ กฎของบอยล์ ระดับน้ำ สับไซฟอน.
(๒) เติ่ง แสง สว่างและ ความร้อน	โรงเรียน ต้องตั้ง หัวข้อ มายัง กระทรวง ศึกษาธิการ เมื่อได้อนุญาตแล้วจึงเป็นอันใช้ได้
(๓) ก. แม่เหล็ก	แม่เหล็กธรรมชาติและแม่เหล็กที่คนทำ วิธีทำแม่เหล็ก คุณสมบัติของแม่เหล็กอย่างสามัญ ขั้วโลกที่มีอำนาจ เป็นแม่เหล็ก แม่เหล็กในพื้นที่โลก รูปแฉ่งดังกำลังแม่เหล็ก ทางแห่งกำลังความดันของแม่เหล็ก เครื่องวัดกำลังแม่ เหล็ก

วิชา	รายการที่ต้องสอน
ข. ไฟฟ้า	(ก) วิชาไฟฟ้า คอนดักเตอร์และอินสูลเตเตอร์ เครื่องซึ่งเกิดแต่ฟริกชัน อินดักชัน ที่เก็บไฟฟ้า (ข) แรงไฟฟ้า หม้อไฟฟ้าอย่างเดี่ยว (เช่นของ โวลตา ของแตเมต ของโครฟ ของคลองเซ และอย่าง ไซไบโครเมต) แบตเตอรี่ การรจรวังไม่ให้ไฟฟ้าทำอันตรายเครื่องแรงของกำลังไฟฟ้า การทานแรง กฎของ โอห์มส์ วิดัลไดนส์บริดจ์ การที่กำลังไฟฟ้าทำให้อุ่นได้ (ค) ประโยชน์หรือวิธีทำสิ่งต่อไปนี้ แคลวาโน มิเตอร์ อีเล็กโตรแมกเนต กระดิ่งไฟฟ้า การแยก ชาติด้วยไฟฟ้า (๔) อินชอร์ แกนิกเคมีดตรี อย่างช้ออริ ให้สอนวิธีแยกธาตุและผสมธาตุอย่างง่าย ๆ เช่น การกลั่น การละลาย การกรอง การเคี่ยวหรือทิ้ง ของน้ำไว้ให้งวดจนเป็นกรวด การทำของแข็งให้เป็น ใสแล้วกลั่นทำเป็นของแข็งอีก และการทำของเหลว ให้เป็นไอ ความร้อนทำให้ สิ่งของแยกและผสมธาตุกันได้อย่าง ไร และเปลี่ยนธาตุไปอย่างไร

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	การตรวจดูว่าในอากาศมีธาตุอะไรบ้าง วิธีเตรียม ออกซิเจนและไนโตรเจน กับคุณสมบัติของแก๊สทั้ง ๒ ใน ธาตุแท้ (เอลิเมนต์) ธาตุปน (มิกซ์เจอร์) และธาตุผสม (คอมเปานด์) การตรวจดูว่าในน้ำมีธาตุอะไรบ้าง คุณสมบัติ และวิธีทำแก๊สไฮโดรเจน กรด (กำมะถัน เกลือ ดิน ประสิด) ต่าง และเกลือต่างๆ การตรวจดูว่ามีธาตุอะไรบ้างในดินสอพอง คุณสมบัติและวิธีทำคาร์บอนไดออกไซด์ คุณสมบัติและวิธีทำธาตุแท้และธาตุผสมต่างๆ ต่อไปนี้ กำมะถัน ชัลเฟอร์ ไดออกไซด์ ชัลฟิวเรตเตด ไฮโดรเจน กรดกำมะถัน โคตรีน กรดเกลือ เกลือ ไนโตรเจน กรดดินประสิด แอมโมเนียร์ แอมโมเนียม ไนเตรด แอมโมเนียมโคดไรต์ คาร์บอน คาร์บอนมอนอกไซด์ คาร์บอนไดออกไซด์

วิชา	รายการที่ต้องสอน
(๕) อินชอร์ แกนิคเคมิสตร์ อย่างปรกติ	ให้รู้จักแยก ธาตุของวัตถุ ที่มี ธาตุ เบ็ดไม่เกิน กว่า อย่าง หนึ่งและ กรดไม่ เกิน กว่า อย่าง หนึ่ง ให้รู้ว่ เป็นธาตุอะไรและกรดอะไร กับให้รู้จักแยกธาตุของ วัตถุ อย่าง ง่าย ๆ ว่า ประกอบ ด้วย ธาตุอะไรเท่าไร.
(๖) พฤษ ศาสตร์	เรื่อง การเบียดนรูปตามภูมิประเทศอย่างง่าย ๆ การ ผสมเกสร การที่เมล็ดกระจายออกจากที่ การที่เมล็ด งอก เรื่องเนื้อของต้นไม้อย่างง่าย ๆ ความเจริญของต้นไม้ การเลี้ยงอาหาร การหายใจ การเพาะในน้ำ ต้นไม้ตามภูมิดินจำพวก พันธุ์ไม้เมืองไทย การย้าย วิธีบำรุงต้นไม้ ให้เต็มแก่ภูมิประเทศ ดินต่าง ๆ พันธุ์ไม้ ตามภูมิที่เป็นอาหารและเป็นประโยชน์ ในทางอื่น ๆ ผัก หญ้าอย่างสามัญ
๖. หมวดวาด เขียน	เขียนแนวและระบายสีจากของจริง
๗. หมวดวิชา ถูกเสือ	หัตถวิชาถูกเสือ ยิมนาศคิกส์ ญูนิคส์ และการ เล่นต่าง ๆ ให้สมควรแก่นักเรียนที่ได้เจริญขึ้นทั้งตัวน้อย และส่วนการศึกษา

หมายเหตุ

หัวข้อข้างต้นนี้ได้จัดวางไว้เพื่อให้ครูสอนอย่าง
ทดลองให้เห็นจริง คือให้ฝึกให้นักเรียน
ให้ลงมือทำวิธีทดลองอย่างง่าย ๆ จนสามารถ
ทำได้ โดยลำพังตนเองทั้งสิ้น ข้างฝ่ายครูนั้น
เมื่อนักเรียนทำการทดลองก็ควรช่วยชี้แจง
คิดคำนวณให้ เพื่อว่านักเรียนจะได้เข้าใจ
ผลของการทดลองโดยชัดเจน ส่วนการทดลอง
อย่างยาก ๆ ก็ให้ครูจัดทำให้นักเรียนดูเสีย
เอง เมื่อนักเรียนพอจะมีความชำนาญคิด
ทำการทดลองของตนเองได้บ้างแล้ว ครูควร
จะสอนให้จัดรายงานการทดลองไว้เป็นหลักฐาน
และรายงานเหล่านี้เจ้าพนักงาน คึกษาจะได้มา
ตรวจดูเป็นคราว ๆ ไปตามแต่เหมาะ เมื่อถึง
คราวสอบได้วิชาแผนกนี้ผู้สอบได้จะได้สอบ
ได้ทั้งให้จดคำตอบลงในกระดาษและทั้งให้ทำ
ให้ดูจริง ๆ ด้วย

อัตราเวลาเรียนชั้นมัธยมศึกษา (ชาย) ตอนปลาย

กำหนดไว้พอให้เป็นทางสำหรับให้ผ่อนผันสั้นยาวได้
ด้วยได้อนุญาตของเจ้าพนักงาน

วิชา	จำนวนชั่วโมงที่ต้องเรียน ในรอบสัปดาห์หนึ่ง	
	สัปดาห์ ๑	สัปดาห์ ๒
ภาษาไทย	๑.๐๐	๑.๐๐
ภาษาอังกฤษ	๘.๓๐	๘.๓๐
ภาษาฝรั่งเศส หรือเยอรมัน หรือจีน	๒.๓๐	๒.๓๐
พงศาวดาร	๒.๐๐	๒.๐๐
ภูมิศาสตร์	๑.๓๐	๑.๓๐
คำนวณวิชา	๖.๓๐	๖.๓๐
วิทยาศาสตร์	๓.๓๐	๓.๓๐
วาดเขียน	๑.๓๐	๑.๓๐
รวมเวลา	๒๗.๐๐	๒๗.๐๐

ผู้ควบคุมจัดการ ผู้รับปริญญาพระบารมีและประชุมตั้งสอน ใช้เวลา
นอกอัตรา

วิชาตกเล็ดสำหรับชั้นต้องฝึกหัดไปทางแรม ค่าย และ ออกฝึก ซ้อม
ในที่ต่าง ๆ เป็นพิเศษ เพราะฉะนั้น โรงเรียนต้องเลือกหาเวลาเองนอกจาก
เวลาในอัตรานี้.

ในพวกภาษาต่างประเทศ & ภาษาซึ่งออก ชื่อใน หลัก สูตร ต้อง สอน
๒ ภาษา จะเลือกภาษาใดภาษาหนึ่งเป็นสำคัญ แทน ภาษา อังกฤษ ก็ได้
แต่ต้องได้อนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการก่อน กระทรวงศึกษาธิการ
จะเป็นผู้ตรวจหลักสูตรและตารางสอนเป็นราย ๆ ไป.

